

Studiju kursa apraksts**Finanšu un nodokļu sistēma, risku identifikācija**

Kursa apraksta statuss: Apstiprināts

Kursa apraksta versija: 6.00

Kursa apraksta apstiprināšanas datums: 02.02.2024 12:30:34

Par studiju kursu			
Kursa kods:	JF_441	LKI līmenis:	7. līmenis
ECTS:	6.00	Kredītpunkti:	4.00
Zinātnes nozare:	Tiesību zinātnes		
Mērķauditorija:	Tiesību zinātne; Vadībzinātne; Uzņēmējdarbības vadība		
Studiju kursa vadītājs			
Kursa vadītājs:	Ludmila Aleksejeva		
Studiju kursa īstenotājs			
Struktūrvienība:	Sociālo zinātņu fakultāte		
Vadītājs:	Karina Palkova		
Kontaktinformācija:	Dzirciema iela 16, Rīga, szf@rsu.lv		

Studiju kursa plānojums						
Pilns laiks						
Daļas nr.	Īstenošanas forma	Skaits	Ilgums (ak.st)	Kontaktstundas	Gala pārbaudījums	ECTS
1	Lekcijas	14	2	28	Eksāmens (Rakstisks)	6.00
	Nodarbības	10	2	20		
	Kopā:		48			
Nepilns laiks						
Daļas nr.	Īstenošanas forma	Skaits	Ilgums (ak.st)	Kontaktstundas	Gala pārbaudījums	ECTS
1	Lekcijas	5	2	10	Eksāmens (Rakstisks)	6.00
	Nodarbības	5	2	10		
	Kopā:		20			

Studiju kursa apraksts	
Priekšzināšanas:	
Nav nepieciešamas	
Mērķis:	
<p>Kursa mērķis ir sniegt strukturētas zināšanas par finanšu sistēmu un instrumentiem, ka arī valdības lomu ekonomikā. Kursā tiks aplūkota valdības izdevumu un nodokļu politika, kā arī šīs politikas ietekme uz resursu un ienākumu sadali. Kurss ietver finanšu sistēmas elementu (pensiju fondu un uzkrājošas apdrošināšanas) analīzi, kā arī dziļinātu nodokļu (gan tiešās, gan netiešās) analīzi un tās ietekmi uz ekonomiku, ēnu ekonomikas analīzi, konkurences īpatnību izvērtējumu, Latvijā un ārvalstīs. Kursa ietvaros tiek sniegtas zināšanas par LR nodokļu sistēmu, nodokļu aprēķināšanas metodēm un maksāšanas kārtību, nodokļu deklarāciju sastādīšanas un iesniegšanas kārtību un ēnu ekonomiku un finanšu riskiem. Apgūstot kursu studējošajiem ir izpratne par Latvijas nodokļu administrāciju un aplikšanas ar nodokļiem likumsakarībām, dažādu nodokļu uzskaites, aprēķina pamatprincipiem un analīzi, finanšu instrumentiem un</p>	

riskiem, kā arī pilnveidotas prasmes sastādīt un interpretēt nodokļu deklarācijas, kā arī novērtēt nodokļu ietekmi uz maksātāju. Šis kurss sniedz plašu un aktuālu sabiedriskās politikas problēmu izvērtējumu un valsts ekonomikas politikas ierobežojumu ekonomiskajai analīzei.

Tēmu saraksts

Pilns laiks

Nr.	Tēma	Īstenošanas forma	Skaitis (norises vieta)
1.	Ievads. Finanšu pratība.	Lekcijas	1 (auditorija)
		Nodarbības	1 (auditorija)
2.	Finanšu sistēma un tās saturs. Finanšu procesu būtība. Finanšu tirgus būtība. Finanšu tirgu pamatfunkcijas.	Lekcijas	2 (auditorija)
		Nodarbības	1 (auditorija)
3.	Finanšu instrumenti	Lekcijas	1 (auditorija)
		Nodarbības	1 (auditorija)
4.	Banku loma finanšu sistēmā un uzņēmējdarbībā.	Lekcijas	1 (auditorija)
		Nodarbības	1 (auditorija)
5.	Apdrošināšanas būtība un nozīme.	Lekcijas	1 (auditorija)
6.	Pensiju fondu būtība un loma.	Lekcijas	1 (auditorija)
7.	Valsts finanšu būtība. Tirgus efektivitāte un tirgus nepilnības. Sabiedriskie labumi. Publiskā sektora pārvaldības struktūras	Lekcijas	1 (auditorija)
8.	Fiskālā politika. Nodokļu sistēma. Nodokļu būtība Nodokļu veidi un to administrēšana. Interaktīvie rīki un tiešsaistes resursi nodokļu un valsts finanšu jautājumu analīzei.	Lekcijas	1 (auditorija)
		Nodarbības	1 (auditorija)
9.	Nodokļu politika Latvijā. Valsts budžeta un nodokļu sloga analīze ES valstīs: ieņēmumu un izdevumu struktūra. Praktiski piemēri. Darbs grupās	Lekcijas	1 (auditorija)
		Nodarbības	1 (auditorija)
10.	Ēnu ekonomika. Korupcija. Ēnu ekonomiskās būtība, veidi. Nelegālās tirgus darbības. Ēnu ekonomikas novērtēšanas metodes. Starptautiskie salīdzinājumi. Korupcijas uztveres indekss	Lekcijas	1 (auditorija)
		Nodarbības	1 (auditorija)
11.	Finanšu riski un pārvaldība. Riska jēdziens. Risku klasifikācija. finanšu risku veidi. Galvenie faktori, kas nosaka riskus starptautiskajās valūtās, kredīta un finanšu operācijās.	Lekcijas	1 (auditorija)
		Nodarbības	1 (auditorija)
12.	Starpvaldību fiskālās attiecības un pašvaldību finanses. Fiskālā decentralizācija. Valsts un pašvaldību sektora intervences un finanses. Viedā pārvaldība valsts un pašvaldību līmenī.	Lekcijas	1 (auditorija)
		Nodarbības	1 (auditorija)
13.	Pasaules finanšu tirgus struktūra un dalībnieki. PFT institucionālā struktūra. PFT tirgus instrumenti. Pasaules finanšu centri (PFC). Ārzonas banku finanšu centri, Pasaules finanšu tirgus attīstības īpatnības un riski. Pasaules finanšu tirgus globalizācijas un pasaules ekonomikas digitalizācijas apstākļos	Lekcijas	1 (auditorija)
		Nodarbības	1 (auditorija)
Kopā lekcijas			14
Kopā nodarbības			10
Kopā			24

Nepilns laiks			
Nr.	Tēma	Īstenošanas forma	Skaitis (norises vieta)
1.	Ievads. Finanšu pratība.	Lekcijas	0.5 (auditorija)
		Nodarbības	0.5 (auditorija)
2.	Finanšu sistēma un tās saturs. Finanšu procesu būtība. Finanšu tirgus būtība. Finanšu tirgu pamatfunkcijas.	Lekcijas	1 (auditorija)
		Nodarbības	0.5 (auditorija)
3.	Finanšu instrumenti	Lekcijas	0.5 (auditorija)
		Nodarbības	0.5 (auditorija)
4.	Banku loma finanšu sistēmā un uzņēmējdarbībā.	Lekcijas	0.5 (auditorija)
		Nodarbības	0.5 (auditorija)
5.	Apdrošināšanas būtība un nozīme.	Lekcijas	0.5 (auditorija)
6.	Pensiju fondu būtība un loma.	Lekcijas	0.25 (auditorija)
7.	Valsts finanšu būtība. Tirgus efektivitāte un tirgus nepilnības. Sabiedriskie labumi. Publiskā sektora pārvaldības struktūras	Lekcijas	0.25 (auditorija)
8.	Fiskālā politika. Nodokļu sistēma. Nodokļu būtība Nodokļu veidi un to administrēšana. Interaktīvie rīki un tiešsaistes resursi nodokļu un valsts finanšu jautājumu analīzei.	Lekcijas	0.25 (auditorija)
		Nodarbības	0.5 (auditorija)
9.	Nodokļu politika Latvijā. Valsts budžeta un nodokļu sloga analīze ES valstīs: ieņēmumu un izdevumu struktūra. Praktiski piemēri. Darbs grupās	Lekcijas	0.25 (auditorija)
		Nodarbības	0.5 (auditorija)
10.	Ēnu ekonomika. Korupcija. Ēnu ekonomiskā būtība, veidi. Nelegālās tirgus darbības. Ēnu ekonomikas novērtēšanas metodes. Starptautiskie salīdzinājumi. Korupcijas uztveres indekss	Lekcijas	0.25 (auditorija)
		Nodarbības	0.5 (auditorija)
11.	Finanšu riski un pārvaldība. Riska jēdziens. Risku klasifikācija. finanšu risku veidi. Galvenie faktori, kas nosaka riskus starptautiskajās valūtās, kredīta un finanšu operācijās.	Lekcijas	0.25 (auditorija)
		Nodarbības	0.5 (auditorija)
12.	Starpvaldību fiskālās attiecības un pašvaldību finanses. Fiskālā decentralizācija. Valsts un pašvaldību sektora intervences un finanses. Viedā pārvaldība valsts un pašvaldību līmenī.	Lekcijas	0.25 (auditorija)
		Nodarbības	0.5 (auditorija)
13.	Pasaules finanšu tirgus struktūra un dalībnieki. PFT institucionālā struktūra. PFT tirgus instrumenti. Pasaules finanšu centri (PFC). Ārzonas banku finanšu centri, Pasaules finanšu tirgus attīstības īpatnības un riski. Pasaules finanšu tirgus globalizācijas un pasaules ekonomikas digitalizācijas apstākļos	Lekcijas	0.25 (auditorija)
		Nodarbības	0.5 (auditorija)
Kopā lekcijas			5
Kopā nodarbības			5
Kopā			10

Vērtēšana

Patstāvīgais darbs:

Patstāvīgais darbs ietver individuālu un grupas darbu izstrādi, gadījumu analīzi, prezentācijas grupā, normatīvo aktu un pētījumu materiālu studijas, interaktīvo rīku izpēti, videomateriālu analīzi.

Patstāvīgo darbu tēmas:

Finanšu tirgus elementu analīze

Finanšu instrumenta analīze. Gadījuma analīze.

Publisko finanšu struktūra. Publiskā un privātā partnerība: labas prakses piemēri.
 Latvijas nodokļu izvērtēšanu pēc nodokļu elementiem.
 Latvijas kopbudžeta ieņēmumu faktiskās izpildes struktūras analīze.
 Nodokļu maksājumu ietekmi uz uzņēmuma saimnieciskās un finansiālās darbības rādītājiem izvērtēšana.
 Nodokļu likumdošanas studēšana. Nodokļu aprēķini un deklarācijām izpilde.
 Nodokļu politika Latvijā un ES.
 Ēnu ekonomikas analīze un starpvalstu analīze.

Vērtēšanas kritēriji:

Studiju rezultātu sasniegumu novērtēšana notiek summatīvi, ņemot vērā grupu darbus, patstāvīgos darbus, prezentējot darbu rezultātus un komentējot tos. Iesniedzamie darbi – 40%
 Līdzdalība semināros (aktivitāte un atbilžu kvalitāte) – 20%
 Ziņojums un prezentācija – 20%
 Noslēguma darbs – 20%.

Gala pārbaudījums (pilna laika studijas):	Eksāmens (Rakstisks)
--	----------------------

Gala pārbaudījums (nepilna laika studijas):	Eksāmens (Rakstisks)
--	----------------------

Studiju rezultāti

Zināšanas:

- Izprot finanšu procesu likumsakarības un publiskā sektora ekonomikas būtību, tās regulēšanas īpatnības, to procesu realizācijas instrumentārija daudzveidību.
- Zina par ekonomiskās politikas veidošanu, tās realizācijas iespējām un efektivitāti ietekmējošiem faktoriem.
- Nostiprina un padziļina priekšstatu par nodokļiem, nodokļu politiku un administrēšanas būtību.
- Izprot publisko finanšu sistēmu, nodokļu politiku, tās mijiedarbību ar citām jomām.
- Demonstrē zināšanas un izpratni par finanšu risku saturu un veidiem, finanšu risku pārvaldīšanas organizēšanu, finanšu risku pārvaldīšanas metodēm

Prasmes:

- Demonstrē prasmi domāt ekonomiskajās kategorijās, patstāvīgi studēt un pielietot avotus, t.sk. reglamentējošo normatīvo aktus, lietišķo pētījumu veikšanā un profesionālo uzdevumu risināšanā. Pārzina nodokļu administrācijas institūciju uzdevumus un nodokļu maksātāju atbildību.
- Izprot nodokļu veidu piemērošanas noteikumus, elementus, aprēķināšanas kārtību; ēnu ekonomikas veidus un novērtēšanas metodes.
- Argumentēti izprot un diskutē par Latvijas Republikas nodokļu un nodevu sistēmu, pensiju sistēmu, uzkrājošo apdrošināšanu un izprot aplikšanas ar nodokļiem likumsakarības.

Kompetences:

- Spēj organizēt un veikt publisko finanšu analīzi.
- Spēj raksturot tendences publisko finanšu un finanšu tirgus vidē.
- Orientējās un spēj analizēt publiskā sektora ekonomiskās norises Latvijā, ES.
- Spēj sastādīt un interpretēt nodokļu un informatīvās deklarācijas, vērtēt riskus finanšu tirgū.

Bibliogrāfija

Obligātā literatūra:

Nr.	Nosaukums	Saite
1.	Briede, I. Banku finanšu pakalpojumi. Rīga: Biznesa augstskola Turība, 2015.	
2.	Kavale, L., Joppe, A. Nodokļu politikas un administrēšanas pamati: mācību līdzeklis. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2008. (akceptējams izdevums)	
3.	Ketners, K. Nodokļi un nodokļu plānošanas principi. Rīga: Info Tilts, 2018.	
4.	Fabozzi, F. J., Jones, F. J., Fabozzi, F. A., Mann, S. V. "Foundations of Global Financial Markets and Institutions". (The MIT Press), 5th Edition, 2019.	
5.	Praude, V. Finanšu instrumenti: ieguldījumi, darījumi, analīze. Rīga: Burtene, 2009. (akceptējams izdevums)	
6.	The EU budget at a glance-brochure	

7.	Jurušs, M. Nodokļi. Rīga, RTU izdevniecība, 2019.	
8.	The EU budget at a glance. EC, 2019.	↗
9.	Five Keys to a Smart Fiscal Policy	↗
10.	Transparency International	↗
11.	The Shadow Economy in Europe. 2010. (akceptējams izdevums)	↗
12.	Mishkin, F. S., Eakins, S. G. Financial Markets and Institutions. 9th Edition, Pearson, 2018.	
13.	Ārvalstu studentiem/For international students	
14.	Mishkin, F. S., Eakins, S. G. Financial Markets and Institutions. 9th Edition, Pearson, 2018.	
15.	Fabozzi, F. J., Jones, F. J., Fabozzi, F. A., Mann, S. V. "Foundations of Global Financial Markets and Institutions". (The MIT Press), 5th Edition, 2019.	
16.	The EU budget at a glance. EC, 2019.	↗
17.	The Shadow Economy in Europe. 2010. (akceptējams izdevums)	↗
18.	Five Keys to a Smart Fiscal Policy	↗
19.	Transparency International	↗

Papildu literatūra:

Nr.	Nosaukums	Saite
1.	Kutuzova, O. Finanšes un kredīts: mācību līdzeklis 5. Papildinātais izdevums. Rīga: Biznesa augstskola Turība, 2012.	
2.	Nodokļu teorijas pamati: mācību grāmata. Rīga: Rīgas Tehniskā universitāte, 2006.	

Citi informācijas avoti:

Nr.	Nosaukums	Saite
1.	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras mājas lapa	↗
2.	Latgale biznesam publiskā interneta vietne	↗
3.	Valsts ieņēmumu dienesta mājas lapa	↗
4.	LR tiesību aktu vietne	↗
5.	Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs	↗
6.	Latvija Republikas uzņēmumu reģistra Lursoft datu bāze	↗
7.	LR Finanšu ministrijas mājas lapa	↗
8.	LR Ministru kabineta mājas lapa	↗
9.	FKTK klientu skola	↗

10.	Tax and Fiscal Policy in Response to the Coronavirus Crisis: Strengthening Confidence and Resilience	
11.	Taxation and the Sustainable Development Goals	
12.	Ārvalstu studentiem/For international students	
13.	Tax and Fiscal Policy in Response to the Coronavirus Crisis: Strengthening Confidence and Resilience	
14.	Taxation and the Sustainable Development Goals	